

VOORWOORD door Herman Schimmel, voorzitter KCZB

Op 12 maart van dit jaar kwam ik als dirigent op de repetitie van mijn koor. In alle nieuwsmedia werd druk gespeculeerd over de maatregelen die zouden volgen. Ter plekke besloot het bestuur in overleg met mij dat het niet verstandig was om te zingen. Na het zingen van één lied gingen we als koor naar huis.

Een paar dagen erna ging Nederland op slot en realiseerde ik mij dat het concert van mijn koor met orkest en solisten, dat ik maandenlang had voorbereid, niet door zou gaan.

En niet alleen dat. Ik realiseerde me dat corona ook voor de koren van de KCZB grote gevolgen zou krijgen.

In de rollercoaster van gebeurtenissen in de weken die volgden bleek dat ook. Honderden concerten afgelast, duizenden koren in Nederland stopten met zingen. Hoe moet dat verder?

Het bestuur van de KCZB heeft in de weken daarna vrijwel dagelijks online contact gehouden met elkaar, met onze medewerkers, met leden, met Koornetwerk Nederland, met andere korenbonden.

Onze medewerkers moesten thuiswerken, onze "winkel" bleef gewoon open en van het bestuur werden standpunten verwacht met adviezen.

En nu?

Nu gaat langzaam de deur weer op kier en komen we weer meer buiten. Helaas kunnen we nog niet in koorverband zingen. U als koorbestuurder, zanger, dirigent, verwacht van ons een duidelijk advies. Dat kwam er ook. Tot opluchting van veel mensen. Duidelijkheid. Maar helaas blijkt het niet overall het advies te zijn wat men had willen horen. Ook prima. Koren hebben immers hun eigen verantwoordelijkheid. Onze adviezen gelden dan ook voor de sector in het algemeen en zijn gebaseerd op uitgebreid overleg met collega's.

Ik hoop vooral dat we na de zomer weer kunnen zingen, concerten geven en elkaar ontmoeten. A Dieu! Tot in het najaar en blijf gezond!

VOCAAL DIGITAAL OOK VOOR ALLE KOORLEDEN

Deze nieuwsbrief wordt verzonden aan de secretarissen van alle aangesloten koren, met de bedoeling deze door te sturen naar **alle bestuursleden**, maar ook aan **alle koorleden**.

Zo proberen we ook in deze moeilijke tijd in contact met elkaar te blijven, de liefde voor het zingen niet te vergeten en hopen we bij te dragen aan de toekomst van al onze koren.
Dank voor het doorsturen!

STAND VAN ZAKEN CORONA: WAT KAN EN MAG?

Vanaf 1 juni mogen culturele instellingen weer van start met maximaal 30 personen en per 1 juli wordt dat uitgebreid tot maximaal 100 personen. Met culturele instellingen worden musea, bioscopen etc. benoemd, en hoe cultureel wij als koorsector ook zijn: dit is géén vrijbrief voor koren om maar

repetities & uitvoeringen maar weer op te pakken. Dat is zeker nog geen vrijbrief voor koren om repetities en uitvoeringen weer op te pakken. Want zingend is er sprake van een totaal andere verplaatsing van lucht

(en daarmee van eventueel aanwezig virusmateriaal!). En hoe weten we nu of je nu echt weer veilig kunt zingen voor jezelf, voor anderen, in koorverband of als kerkelijke gemeente?

Door experts is nog geen eenduidig antwoord gegeven op de vraag of samen musiceren (zingen of blazen) (hogere) risico's van besmetting met zich meebrengt. O.a. de Technische Universiteiten van Delft en Eindhoven doen daar momenteel onderzoek naar. Volgens een eerste bericht is een onderlinge afstand van 1,5 meter voor zangers of blazers niet toereikend om besmetting via druppels en aerosolen te voorkomen. Informatie over het onderzoek is te vinden op www.virmus.nl. Zie voor nadere informatie ook www.koornetwerk.nl

Voorbereiden op een herstart kan/mag, maar wacht echt met uitvoeren daarvan tot echt duidelijk is of het veilig kan.

Ons devies is en blijft: blijf voorzichtig, neem geen risico's en blijf allemaal gezond!

ALTERNATIEVEN VOOR KOORREPETITIES (?)

Een relevante vraag is natuurlijk hoe je als koor toch iets samen kunt doen als alternatief voor de koorrepetitie.

Om ons heen zien we dat er met Zoom of Skype (of varianten daarop) al volop wordt geëxperimenteerd. Hoe werkt dat? De host (hij/zij die de bijeenkomst opzet) stuurt per mail een activatielink waarop je moet klikken, er wordt een programma op je pc/laptop/tablet gezet en even later kun je elkaar via het videokanaal zien en elkaar horen. Het beste is als de host bij iedereen de microfoon uitzet zodat je alleen de host hoort. Als iedereen de muziek voor zich heeft kan de dirigent bijv. per stemgroep de eigen partij oefenen, iedereen kan dan

thuis meezingen, zonder dat de anderen dat horen. Zo ontdek je snel wat wel en niet goed gaat bij jezelf en als de dirigent de microfoons weer open heeft gezet kunnen de eventuele vragen aan de dirigent gesteld worden. Zo repeteren en elkaar toch weer even zien is beter dan niets!

Maar let op: dit vraagt meer van de dirigent, dus maak vooraf daarover goede afspraken. **En ook:** begrijp van elkaar dat misschien niet elk koorlid hieraan mee kan of wil doen. Niet iedereen heeft dezelfde digitale mogelijkheden en niet iedereen ziet dit zitten. Iedereen moet in alle vrijheid zelf kunnen bepalen om wel of niet mee te doen zonder daarop te worden aangekeken, dat zul je van elkaar moeten accepteren.

De 'Vogel' is gevlogen...

'Vogel aan de Amstel', onder deze naam was de KCZB van plan om een prachtig Vogel-evenement te organiseren, maar helaas, ook hier strooide corona roet in het eten.

En zo vloog deze 'Vogel' weg, maar ook al kon dit mooie evenement niet doorgaan, dat wil dan nog niet zeggen dat wij aan hem in zijn 100ste geboortjaar geen aandacht aan hem kunnen schenken. En dat doen we met veel plezier!

Willem Vogel had als componist een grote invloed op de protestantse kerkmuziek, met ijzersterke melodieën en met de kracht van de eenvoud.

Bekend is zijn 'samenwerking' met ds. Sytze de Vries die net als Willem zelf verbonden was aan de Oude Kerk in Amsterdam. Deze kerkmuzikale twee-eenheid zal ook na vandaag nog eeuwenlang zijn invloed doen gelden in de kerkmuziek van alle dag. Daar waar de één dichtte, kon de ander dat van prachtige melodieën voorzien, en dan ook nog eens in een razend tempo: Willem Vogel had een bijzondere gave.. Als je het Liedboek van 2013 openslaat vind je maar liefst 90 keer zijn naam terug. Niet gek als je organist bent, dirigent en bovenal componist. Zijn melodieën lijken eenvoudig, zingen ook snel mee, maar zitten tegelijkertijd enorm goed in elkaar. Maar niet alleen Sytze de Vries speelde een rol in zijn muzikale leven, ook andere grootheden als Frits Mehrkens en Maarten Kooij spelen een rol van betekenis. En niet te vergeten de Lutherse kerk in Duitsland waar kerkmuziek een integraal onderdeel van de kerkdienst is daagden hem uit. Willem Vogel heeft veel voor de kerkmuziek betekent, dat is haast niet met woorden uit te leggen; slechts het zingen van de door hem gecomponeerde liederen met hun ijzersterke melodieën kunnen je doen beleven wat Vogel te weeg kan brengen in de harten en zielen van mensen. Over Vogel is veel geschreven en hoe kan het ook anders met een loopbaan die bijna tot aan zijn 80ste duurde. Het laatste jaar van zijn muzikale loopbaan was hij organist nadat Christiaan Winter de nieuwe cantor wordt en de door Vogel opgerichte cantorij (de Sweelinck cantorij) over neemt. Willem Vogel 100 jaar zal jammer genoeg niet gevierd kunnen worden op een manier die hem recht doet, corona is daarvan de boosdoener. Maar wel wordt hij de hele maand mei herdacht en op www.stichtingcantoraat.nl zijn van hem foto's, geluidsopnamen, melodieën, kerkgebouwen en uitspraken te vinden in een poging Willem Vogel toch groots te eren!

Vieren (in Duitsland) mag, zingen (nog) niet...

Er is geen koor dat niet reikhalzend uitziet naar weer samen met alle koorleden te kunnen gaan zingen, maar in Nederland is dat voorlopig nog niet het geval. Achter de schermen wordt er wel druk gewerkt aan een protocol voor koren wat aan koren duidelijkheid moet verschaffen hoe weer gaan zingen op enig moment kan worden ingevuld.

In Duitsland mochten vanaf 4 mei weer religieuze vieringen plaatsvinden, natuurlijk met in achtneming van allerlei maatregelen om verdere verspreiding van het corona virus te voorkomen, zoals o.a. de bekende anderhalve meter afstand tussen de kerkgangers.

Maar wat nog niet mag is samen zingen, dus geen samenzang en geen koorzang: zingen geeft een verhoogde kans op besmetting, omdat tijdens zingen de virusdeeltjes zich extra verspreiden en wij als zangers snappen dat direct. En het feit dat van de Dom van Berlijn maar liefst 59 koorleden zijn geveld door het coronavirus lijkt dat pijnlijk te bevestigen.

In Nederland is de verwachting dat kerkdiensten nog de hele zomer niet zullen kunnen en mogen plaatsvinden, zo denkt het CIO, het aanspreekpunt van 31 kerkgenootschappen. We houden onze adem dus nog maar even in...

Hulpmiddel voor koren en koorleden?

Bij toeval stuitte we op een tot dan onbekende app die het mogelijk maakt om oefenbestanden van je koor op je telefoon af te spelen. Je zou

zelfs de eigen stem kunnen oefenen met op de achtergrond die van de andere zangstemmen. Op <https://www.rehearse.nl> kun je nadere informatie vinden.

Welk koor heeft al ervaring met deze app en wil dat met de redactie van Vocaal delen? Mail naar vocaal@kczb.nl